

JOSEF
ŠKVORECKÝ

SPISY JOSEFA ŠKVORECKÉHO

... na tuhle
bolest
nejso
prášky

IVO ŽELEZNÝ

SPISY JOSEFA ŠKVORECKÉHO - SVAZEK 12 -NA TUHLE BOLEST NEJSOU PRÁŠKY

Věnováno

Bohoušovi Španielovi

Jarkovi Suchému

Liboru Volnému

Obsah

- **I. DÍVKA Z CHICAGA A JINÉ HŘÍCHY MLÁDÍ**
- Gymnázium a jiné radosti
- Za války
- Marie zvaná též Dagmara
- Járinka zvaná též Irena
- Dívce z Chicaga
- Blázinec
- Poe žije
- **II. CO JSEM ČET**
- Básníkům dekadence
- Guillaume Apollinairovi
- Jiřímu Wolkerovi
- Jaroslavu Seifertovi
- Vítězslavu Nezvalovi
- **III. NEZOUFEJTE!**
- Zpěv první
- Zpěv druhý
- Zpěv třetí
- Zpěv čtvrtý
- **IV. PO VÁLCE**
- **V. BLUES A ÓDA**
- **VI. PŘEKLADY**
- I. Překlady americké lidové poezie
- II. Překlady různých autorů

- Autorova poznámka
- Ediční poznámka

I. DÍVKA Z CHICAGA A JINÉ HŘÍCHY MLÁDÍ

... Zářivě se na mě zasmála, stiskla mi ruku, pak ji pustila, obrátila se a vyběhla po schodech nahoru, ani se neohlédla. Otočil jsem se a šel jsem zvolna k městu. Otrávenost mě přešla a cítil jsem hroznou vděčnost k Ireně. A ke všem. K celému městu, ke všem těm hezkým dívkám, co jich v něm bylo plno, a ke všem klukům a všechny jsem je miloval.

(Zbabělci, 1958)

*Vyrábí iluze
O tom zda dobře žít
Byla by diskuse*

Gymnázium a jiné radosti

-
- Někdy se nudím
- Otrok rytmu
- Dilemma
- Moje konverzace
- Divně asociovaná báseň
- Nokturno

Někdy se nudím

Někdy se nudím, když večer usínám
Někdy se nudím, když večer vzpomínám
Někdy se nudím, když den je šedivý
Někdy se nudím, když slyším hlas tklivý

Když ten hlas mluví o sedmém pádu
O spojkách, o časech, o gerundi
Hlava se zatočí, já ztratím vládu
Nad časem přítomným, v budoucnu žiju

Potom se probudím, nudím se dál
Toužím jen po tom, abych zas spal
Sluneční paprsek pozlatí lavici
Ani se nesnažím řešit tu rovnici

Otrok rytmu

Stíny lampy nad pianem
Než bys švec řek, už je amen
Konec symfonie
Však do bubnů bije
Něčí ruka stále
A ta píseň zvláštní
V srdci zní mi dále

A i kdyby všichni lidé
Zacpali si uši
Rytmus synkop pořád bude
Hřát mou smutnou duši

Dilemma

Jako dva chrámy víry dvojí
Dva andělé nade mnou stojí
A v očích skryto tajemství
Co je láska a co je to hřích

Jsem nejistý a jsem jak smích
Jenž rychle kmitne po tvářích
Prchavý obraz v paranoji
Hned odvážný a hned se bojím

Jako dvě studny pitné vody
Mě ibklopují svými svody
Jsem mezi nima bezradný

A tak si myslím že jim řeknu
Svou pravdu a tou jim hlavy setnu:
Tys pro sudé a ty pro liché dny!

Moje konverzace

Po hlavní třídě sem a tam
Pomalů teče líný proud
To co si myslím neříkám
Říkám nač jen lze vzpomenout

Divám se dívkám do očí a sním
Příjemně s nimi rozmlouvám
Na to co říkám nemyslím
To co si myslím neříkám

Divně asociovaná báseň

Spatřil jsem křivou pustinu
Dutá oblaka jež letí
A snil jsem dlouho ve stínu
Moc krásně nadreálné změti

Nádraží zahřmělo Já ve svém zraku
Zachytil pohled neznámé z rychlovlaku
Brzo jej zahalil smradlavý kouře mrak
Rychlejší nežli láska je rychlovlak

Zde v okruhu tak sedmi mil
Já znával každou dívčinu
Do mnoha stromů srdce ryl
A potom cosi dělal ve stínu

Nokturno

Město se k spánku ukládá
Až na lenochy v kavárnách
Měsíc mě svádí k výpravám
Po tajných dívčích komnatách
Kde tajemným životem žijí
Princezny s květy magnólií

Za války

- Ich bin die Prater Mitzi
- Naděžda Nad'a Nada
- Pavel Minc - R.I.P.
- KdF blues
- Moje máma
- Světla na letišti
- Nenávist
- Ach ne

- Žalm
- Arbeitsunfähig
- Organisation Todt
- Moje krize
- Život
- Vánoce vosku
- Neplačte
- Slova

Ich bin die Prater Mitzi

Miluju hudbu kulometů
 Marie máš ráda květiny?
 Hodně podivných květů
 Rozkvetlo včera nad Vídní

Vidělas zářící aparáty?
 Jak když se měsíc roztavíp
 A jeden kamenný svatý
 Stál ráno bez hlavy

Divně vypadá
 Bezhlavý svatý
 Asi ho Bůh už nemá rád
 Že ho nechá bez hlavy státi

Mám ráda blesky
 Jeden z nich zasáhl aeroplán
 A z něho vypadl mrtvý Američan

A byl tak hezký

Naděžda Nad'a Nada

Šrapnely dohasly nad strání
 Hučení motorů slábne podvečerem
 Z chalupy mává mi
 Naděnka revolverem

Proto neříkám citoslovce
 Žijeme na těhotné sopce
 Chtěl bych s ní utéct Kterým směrem?
 Porad' mi Naděnko s revolverem!

Pavel Minc - R.I.P.

Energie
 Papouškův mozek
 Oči staré želvy
 Někdo žije

V perleťových mušlích
 Jantar Knoflíky od radia
 Tekutiny v zkumavkách rosolovají
 Kafrem voní skříňky s pinzetami

Mého strýčka sklála pneumonia

Mého strýčka ubohého Žida
Bledé tváře lazaret a prapor
Koncentrační tábor je papouškův mozek
Požírač energie

Nikdo nežije

KdF blues

Když přijde na tě neštěstí
Nemůžeš dělat nic
Docela nic pane Hughes
Ani svůj krásný šat
K Židovi odnésti

Protože není už Židů v tomhle světě
Jen mrazem plakát ožehne tě
KRAFT DURCH FREUDE Radost ze života
Radost ve vysokých botách

Moje máma

Umřela mi máma
Byla ještě mladá ale měla rakovinu

Včera jsem seděl s novinama
Tak vida už se letadla staví
Velký čtyřmotorový
Za pět miliónů Unesou tank
Deset tun bomb a dvacet lidí může letět s nima

Ale rakovina
Je pořád nevyléčitelná

Světla na letišti

Jak poraněný bombardér
Komihám nad propastí hrůz
A světla mého přistaviště mění směr
Postačí mi můj akční radius?

Nenávist

Nenávidím záři lamp a rány kladiv v továrně
Loudavé hodiny jež mjí
Každý den který promarněn
Se v bezvýznamnu svjí

Nenávidím záři lamp a miluji slunce a sníh
Skomíravý večer ve větvích
Ulice města a telefonní přepážku
Haló
Vzpomínám na slunce
Jak se usmívalo
A žiji skromně Tiše
A hrozně málo

Ach ne

Ach ne Ta slečna už se neusměje
A v sluchátkách její smích
Už nezazní

Je válka Toť jako bych říkal zle je
A když se v ulicích
Jítro rozjasní
Je válka Šedé dny jak mlha
V nejistotu plynou
A s nimi já v své touze
Neboť nemám jinou

Žalm

Tak mnoho letadel
Už bylo sestřeleno
Tak mnoho pilotů
Už nežije
Noční tma bez světel
Už klesá na tvé jméno
Poupátko u plotu
Poesie

Milión chudáků pod zemí leží
Milión básníků rozpadá se v prach
Poesii
Už nesou na marách

Pohasla její zář
A růže uvadly
Jen růže granátů
Rozkvétají
Krvavé růže
Na shnilém zábradlí
Granáty prskají
A letos v Máji
Umřela sladká poesie

Arbeitsunfähig

Lůžko je bílé Bílá je vánice
Za oknem skleněným
Je zima Třese mnou zimnice
Jsem v moci žlutého měsíce
Přemýšlím dřímám kašlu sním

Chtěl bych být lékařem
Ale vrata university
Jsou zavřena

Přemýšlím dřímám kašlu sním
Sním kašlu dřímám přemýšlím
Bída je bez jména

Haló chtěl bych volat do naslouchátka
Slečno mohla byste milovat kostlivce?

Raději si myslím že není válka
Jsem v moci žlutého měsíce

Organisation Todt

Přemovi

Komické slunce za mraky
Podřimuje
Vítr si hraje s tuláky
Děvčatům do sukni duje
Ve městě dělá zázraky
Láká ven lidi z fabriky
A zahaleče od Metuje

Toť jaro jako podzim divné
Zítra jdem kopat zákopy
A tak si člověk zdlouha zívne
No my je jistě zachráníme
Od bolševické zátopy

Ať jenom spí komické slunce
Za mraky
Ať šlehá vítr nás i vojáky
Ať klátí nás chřipka a zimnice
Retka je v zubech na stranu čepice
Z očí nám kouká káznice

Jó divný je to svět

Moje krize

Večer jak půlnoc temný
Vyrostl ze země
Večer přetajemný
Pohlédl na mě

A všechna okna v městě
Se naplnila tmou
Jedno a sto a dvě stě
Temnotou tíživou

Smutnýma očima
Hledělo okno
Temně a cize
Nadešla hodina
Mojí krize

Život

Život je něco
Co my nechápeme
Život se jako nebe klene
Nad námi
Mé dámy
Nač trápit Vaše hlavičky
Vždyť tenhle život celičký
Vám je k dispozici
To jenom já

a moje duše snící
Se pořád ptá tak hloupě ptá
Proč život bolestný i život vítězí
Stejný konec má
Ale mé dámy
Jsou přece zajímavější věci tu
Tak třeba divadlo či známost z výletu
A konverzace mnohotvárná
To jenom já

a moje láska marná
Je se mnou Pořád se mnou sama
A já se ptám proč s hodinama
Prchá ten život Ten život smutný i krásný
A jenom okna uplakaná
V tikotu strojku podivně se zasní
A hledí na nebe

které se nad námi klene
Jako ten život
Který nechápeme

Vánoce vosku

Rok s rokem běží ruku v ruce
Minou tě ani nevidíš
Těším se těším na vánoce
A nesu dál svůj těžký kříž

Rok s rokem běží Střídají se
Jak listy básní lhostejných
Co píšu vždycky na vánoce
Já nejnešťastnější z nešťastných

Abych tak sponou překrásnou
Spjal čas nad časem který žiju
A abych slzou voskovou
Na papír zakáp tu bídu

Neplačte

Neplačte nad stády černých praporů
Neplačte nad oběťmi teroru
Jednou umlknou děla
A bude mír

Zas bude mír Na deset dvacet let
Vyroste nová generace
Bude se životem opíjet
A umře v nové válce

Slova

Ne O praporech nepíši
A o slávě a o vděčnosti
Šeptám svou píseň nejtišší
Svou tichou píseň o skromnosti

Jen tichá slova kolem mjí
A mluví o lásce a o naději

V níž jednou sejdeme se s nimi
Ať padli zemřeli nebo se v smrti chvějí
V té sladké zemi s pohledy pohaslými

Marie zvaná též Dagmara

*Nikoho prý nemiluje Marie
Jen jednoho co tak krásný je
A to já nejsem*

- Přerušovaný poetismus
- Ty
- Mariin vkus
- Optický klam
- Dva akrostichy pro Mollynu
- Kolovrátek krutosti
- Akrostich pro soka v lásce
- Koledy koledy Marie
- Marie abys nepodlehla umění
- Parafráze
- Teorie relativity
- Východisko
- Slunéčko sedmítečné
- Na rozloučenou
- Adieu Marieu

Přerušovaný poetismus

Po nábřeží
Slunce hoší a dívky
Řeka starý muž
Vzduch břeží

Mušelínová záclona
Silnice pokrytá prachem
Marie má nové šaty
Hvězdy temná opona

Koukej ty mnohoslibné úsměvy!
Večer ve zlatých vlasech
Komáři v posledních paprscích dovádí
Řeka rozlité růžové stříbro
Slunce umírá

A Kočandrlé si Máňu odvádí

Ty

Karmínem barvíš svoje líce
Oči máš
Jak chobotnice

Mariin vkus

Mé Marii se hrozně líbí
Mé falešné a marné sliby

Nechávám ji však na tom omylu
Mně se zas líbí ona z profilu

Má na neděli šaty ze sametu
Voní jak náruč orchidejí v květu

Jdem do kostela na kázání
A Marie se před oltářem sklání

Pak líbáme se na procházce
Marie upřímná a já ve falešné masce

Optický klam

O čempak sníš
Barový spáčí?
Že vidíš zlato?
Mýlíš se spáčí
To jsou jen vlasy
Marie na pavlači

Dva akrostichy pro Mollynu

Mnohotvárně se usmíváš
A v očích plných stínů
Radostné šedé světlo máš
Užaslým zrakům ukrýváš
Štíhlost své krásy v krepdešínu
Krásy z níž skoupě rozdáváš
Abych já toužil sloužil hynul

Miluju tě když svádíš nevinné
Azurná hvězdo nemravnosti
Radosti hade krásko modříne
I já jsem plný zvráčeností
Elegantních tvých nepravostí

Kolovrátek krutosti

Z myšlenek mých odvíjí se
Nit již láska říkají
Snuju ji jen pro Marii
S věčně stejnou nadějí

Ta se koukne nitku vezme
Do svých něžných prstíčků
Usměje se Sladce řekne
Koukej zmizet Daničku!

Akrostich pro soka v lásce

Ach staré kouzlo akrostichu
Obrací v prach mou poetickou pýchu
A v něžných písmenkách se mění
Radost i bolest v zapomnění

Jež klade listy na tvá víčka
Když za ranního kuropění
Zadumán hledíš do měsíčka:

Možná že sny se stále vrací
A proměněny v ideály
Radostně plynou v perturbaci
Imaginárních saturací
Elipsou snění v níž se ztrácí

Ba v níž se neustále ztrácí
Opět a opět se vracejíce
Užasle v nové permutaci
Šepotem tiše ševelíce:

Ach jsme jen sny A máme bledé líce

Koledy koledy Marie

Přijde přijde Ježíšek
Přinese hvězdičku
Velikej bílej stromeček
Pro tebe Daníčku!

Můj milej Ježíšku
Já nechci hvězdičku
Ani ten velkej stromeček
Já chci Máničku!

Mlč kluku povídá Ježíšek
Já ti dám Máničku!
Co bys chtěl? Tady máš stromeček
Buď rád žes rád a nehuč Daníčku!

Marie abys nepodlehla umění

On bude mluvit o umění
(Umění toť co se změní
V cokoli jsi-li dojatý)
A bude tě zvat do chaty

A tam tě bude malovati
A za ruku tě něžně bráti
A šeptat hlasem který chví se
Ó jak jsi krásná večernice!
A potom tiše klesnou štětce
A ty s nima do katalepse

Proto: Nedej se malovati!
(Malovati = milovati)
A nechod' s ním do té chaty!

Parafráze

Bolest mi padá na víčka
Velikou touhou a lítostí stůňu
Což nepřijde tvá hnědá dušička

Usednout do mého člunu?

Teorie relativity

Neupadejte do mystiky
Nevěřte přísloví
Pravda je co tvé granátové rtíky
Potichu napoví

Nevěřte sladkým okamžikům
Změní se k nepoznání
Nevěřte ani granátovým rtíkům
Pravda je věčné lhaní

Východisko

Kde tvůj smích doznívá tam hledám východisko
Myšlenek které po visutém mostě
Imaginace proudí V nich ty jsi tak blízko
Tak blízko u mne moje jediná

Tak blízko jsi že celý tento svět
Pomalů mizet začíná
A ty mi dáváš zapomnět
Že tvoje láska není má

Pak jsi už jenom ty a nikdo jiný tu
V mém druhém lepším světě
Jen ty a slunce v zenitu
A já jenž miluje tě

Slunéčko sedmítečné

Je to slunéčko!
Poletí do nebe!
To že moje ze všech nejmilejší
Myslím jen na tebe

Je to slunéčko!
Do pekla poletí!
To že moje ze všech nejmilejší
Jsi moje prokletí

Na rozloučenou

Jen ještě jednou říci ti to
Než konvenčně se rozejdem
Než umře dnešní nostalgické léto
A smutný podzim skryje zem
Že jenom tahle láska končí
Že Láska nekončí

Adieu Marieu

Rádi vzpomínáme na své lásky
Zdá se nám že dvakrát žijeme
Když jsme s nimi chodívali na procházky
Ach to byly chvíle příjemné!

Jedna za druhou jdou naše lásky

Já měl lásek že to bylo k zlosti
Rychle otáčela se má rafije
Já se namiloval do sytosti
Za časů své dívky Marie
Jenže ty už patří minulosti

Černé skrýši duté lebky mé

Járinka zvaná též Irena

*Ó růžové milostné dopisy
Srdíčka sladší než ananas
Až já vás dnes večer napíši
Ty věty tiché a nejtišší
Do ohně hodím vás*

- Poštovní přepážkaPoštovní úřad
- Horolezecká báseň
- Akrostich pro Irenu
- Nepravdivá báseň pro ty dvě holky z Kostelce
- Fotoalbum
- Koule mistra v pětiboji
- Selhání pošty
- Šumění trávy
- Krajina kulisa

Poštovní přepážka

Opuštěností opilý
Stál jsem na poštovním úřadě
Byl jsem právě u přepážky na řadě
A řek jsem tý hezký slečně co tam seděla:
Slečno
Já vím že se to nedělá
Ale já nechci hovořit s Prahou
Ani s Brnem
Ale s váma
Ta hezká slečna zamrkala kukadlama
A povídala:
Pane!
A já jsem jí řek:
Ba ne
Nebudu vás zdržovat
Chtěl jsem vám jenom říci
Že vás mám rád

Poštovní úřad

I.
Poštovní úřad
Je tam zlatými písmeny napsáno
Bronzová vrata musí být hrozně těžká
Když jimi hezká hnědooká slečna

Každý den ráno -

Ale stokrát za den chtěl bych jimi jít
Na bedrech je nést i skrze vlnobítí
Stokrát za den před okénkem stát
Před okénkem TELEFON A TELEGRAF

II.

Slyšíte telefonní linky?
Přepážka volá mandelinky
Ach slyšte hudbu která plyne
Pod oblohou jak pod ambity

Toť saturace sensibility
A rozkoš slova nemyslití

Byť třeba nelíbí se mnohým
Toť horský vzduch a nostalgie rovin

Toť elektrický náboj v baterii
Toť zkoncentrovaný sex-appeal
Toť touha duše mé a tepot žil

Toť vidina a klam pro který žiji

III.

Život je hrozně těžký
Bez smyslu a bez cílů
Ta dívka u přepážky
Jak ta je smutná z profilu

Proč hledat vysvětlení
Všech našich klamných ideí
Hle! Hnědé vlásky se jí vlní
Zlehounka nad šjí

Nepátrám po tom co mě mine
Co se mnou půjde jako stín
Ty její oči jsou tak proměnlivé
V zářící velké vážnosti

Co na tom jak mě život srazí
Zda nudně nebo s fantazií
Ty rty v nichž chápu vážnost krásy
Se unaveně usmívají

Jen ať mě všechny lásky minou
Jen jednu mám Tu vážnou svatou
A její ňadra tiše dřímou
Ve bluzce pod kravatou

Tak je mi jedno kam mě vede
Život a kolik snů mi zmaří
Chci žít jen pro ty rty unavené
A pro tu vážnost v její tváři

Má lásko Jak je život kluzký
Teď teprv chápu tíhu viny

Už nebudu chtít žádné schůzky
Chci mlčet A snad odpustí mi

Horolezecká báseň

Snad jednou všichni odejdou
Jinde si hledat svá štěstí
Pak se mnou zůstaneš a budeš taky mou
Svým lanem budu tě jistit

Snad jednou všichni opustí tě
A nebude už karabin
Pro tebe moje rozmazlené dítě
Pak člověkem se stane stín

Pak poznáš jak tě miloval
Že ani čas a chlast tu lásku nezavály
Řekni mi: Chopíš se jeho lan
A půjdeš s ním zlézat ty skály?

Akrostich pro Irenu

Jak bolest souží těžko vypovědět
Amulet lásce nezabrání
Rozbitý v láhev budu hledět
Oslepen láskou do ožrání
Strašlivou láskou která brání
Laskavým chvílím vypovědět
Alespoň po částech tu frašku utrpení
Vláčenou svitem alkoholických chvílí
Až v smrti klín za kterým už nic není

Nepравdivá báseň pro ty dvě holky z Kostelce

Vysmívám se ti světe
Z povzdálí
Dvě sladké dívky
Mě zklamaly
Dvě sladké dívky
Mě zklamaly
Vysmívám se ti světe
Z povzdálí

Dvě sladké dívky
Mě zklamaly

Fotoalbum

Ne Asi to pravda není
Že naděje je matkou skutečnosti
A je to hrůza A je to k zlosti
Že skutečnost je matkou zoufalosti

Co platná láska jako trám
Když ona jako pírkó pozvedne ji
A položí do alba fotografií
Kde bude pomalu žloutnout
Mezi tvářemi těch ostatních nešťastníků

A dědečků a pratetiček
A strýčků továrníků z Ameriky

A tak mi zbývá z naděje mojí
Jen kapka chladného rozumu:
Stanu se žlutou fotografií
V jejím albumu

Koule mistra v pětiboji

I když mi haní ji
Stejně ji mám rád
Mou hnědou lilii
I když s ní chodí spát
Ten svůdce žen Ten plavovlasý Tarzán
Ten mistr v pětiboji
A já mu odpovídám nejsa vůbec tázán
Že se nebojím
O ni Je celá jenom moje
A mistr pětiboje
Si může vzít
Jen horké noci ocelové koule
A dosti tenkou nit
Na ty koule

Selhání pošty

/Tvůj lístek nedošel. Neposlalas jej./
Šedivé kapky nic mi nenamluví
Jsou předpovědí lhostejnosti
A jejich dlouhé šedé stuhy
Tkající pestré věnce duhy
Jsou lhostejné leč bez sladkosti

Má zlatá hvězdo toužebnosti
Mramore v dešti šedí omývaný
Mé smuteční a teskné hrany
Prapore touhy v dešti roztrhaný

Nic není horší tvojí lhostejnosti
Mé srdce skryté šedivými věnci
To ví že na mě nemyslíš
Neusměješ se nikdy nikdy již
Že nevíš o mé existenci

Ó smrtelná tvá hrozná lhostejnosti
/Jsem ti lhostejný LHOSTEJNÝ! 24.IV.45/

Šumění trávy

Šumění nějaké trávy Asi je to oves
Dívám se směrem k západu
Mlha a slunce skrze ni
Mění mou romantickou náladu

Vítr A zpocené čelo mám
Dívám se na jih Slunce chladně plá
Myslím na tebe protože jsem tu sám

Přemýšlím o tom proč jsi odjela

Větrná krajina v mlhách
Splývá s nebem a oblačnými hrady
Zdá se mi že ležím v horské kleči
A myslím na tebe která jsi daleko
zatím co já jsem tady

Dlouhými vlnami ubíhá obilí
Jeden za druhým stojí horské hřebeny jak kulisy
Toužím po tvých očích ach toužím po tvých očích
Vítr mi vypráví houpage větvemi
příběh jakýsi

Plynoucí páry z lesů rostou k obloze
Zdá se mi že slyším tvůj hlas
v rozpukané kůře
Ke které tisknu svou tvář Bylo mi smutno
Až rozpadnou se páry bude mi zas hůře

Ve větru se všechno točí Koruny borovic mlha i slunce
Tvá podoba víří v chomáčích par
Vidím a cítím tvé vlasy a tvář mi škrábe
Větévka jehličí Větrná postava z mlhy mění svůj tvar

Ale pořád jsi to ty Proč jsi odjela
Horský vítr víří korunami a cuchá mi vlasy
Pálí mě v očích Myslím na tvoje oči
Přemýšlím proč jsi odjela
a v mlhách slunce s větrem pohrává si

Krajina kulisa

Stráně jak zkamenělý oceán
Šedivé slunce visí ve výši
Je mi jak nemocnému korýši
Jenž nese tíži hlodajících ran

Zlato a stříbro pokrýl rez
Květiny vadnou ve mrazu
S ohonem staženým plíží se den jak pes
Poslední růži kladu ti ve vázu

Veliký dirigent taktovkou mává
Na stráních filharmonický orchestr hraje
Slyším vzdech větru jenž doznívá
Tichnoucím hlasem dechne: Jaroslava

Dívce z Chicaga

- I.
- II.
- III.
- IV.
- V.
- VI.
- VII.

- VIII.
- IX.
- X.
- XI.
- XII.
- XIII.
- XIV.
- XV.

I.

Ještě jednou nežli zhasnou svíce
 Mojí poesie pathetické
 Ještě jednou vyjdu do ulice

Zapomenu všechny metafory
 Sám a unaven a věčně chorý
 Ještě jednou vyjdu pod prapory

Pod prapory deště mezi domy
 Jako bych se vracel z cizozemí
 Zcela nepoznán a přehlížený všemi

Neboť v téhle zemi není místa pro mě
 Jsem tu cizinec a mluvím nemotorně
 Řečí chybní bez živého ohně

Zcela jinde kouří krby mojí vlasti
 Moudrá socha z moře ční tam nad propastí
 Zcela jinde zalykám se bezpečím a slastí

Je to země hvězd hvězdnatá země
 Země lidí yankejského plémě
 Zrodil jsem se v ní anebo ona ve mně

Země volná volná země lidu
 Zem kde budu bohat i kdybych měl bídu
 Zem kde jednou dojdu pokoje a klidu

A tak ještě nežli zhasnu svíce
 Poesie vzosně pathetické
 S tváří k Západu já vyjdu do ulice

II.

Zalykám se rytmem zvláštní tíže
 Jenž mě poutem lásky k téhle zemi víže
 Nechci zpátky domů ani do Paříže

Toužím spatřit pláň fotbalových hřišť
 Slyšet hukot míčů které vzduchem sviští
 Třeskot helmic z kůže jež se v slunci blyští

Toužím spatřit krásné dívky z Hollywoodu
 Pod nohama cítit kalifornskou půdu
 Hořím velkou touhou touhou po přeludu

Procházet se večer mezi mrakodrapy
V davu pod neony beze stop se ztratit
Hrozná touha steskem tíží mne a trápi

Hrozná touha stesku k odvaze mě žene
Musím musím žítí přímo u pramene
V zemi svobody a ve snech vytoužené

V zemi plantáží a sladké bílé gummy
V zemi světců ze Salt Lake a bláznů z Pampeluny
V zemi která mému žalu porozumí

V zemi banánů a hockeyových teamů
V zemi večerních rób z organtinu
V zemi v jejímž klíně bez bolesti zhynu

V zemi prérií a v zemi minulosti
V zemi trapperů a dinosauřích kostí
V zemi života a šťastné budoucnosti

V zemi velké v zemi krásné v zemi za vlnami
V zemi bez žalářů pro ty kdož jsou sami
V zemi která zmámí zmámí zmámí

Něco šeptá něco šumí něco ve mně vzlyká
Něco závratné a lesklé jako dýka
Amerika Amerika Amerika Amerika

III.

Mám ji rád snad protože má zdviže
Protože tam dělník v autě roastbeef hryže
Protože má bílé koupelny a koberečky z pryže

Snad že mluví jinak než ti na Východě
Že se obdivuji její dámské módě
Že má letadla a traktory a lodě

Snad že je v ní dobře zpátečníku
Že tam jedí sandwiche a humry na aspiku
Že má našší plnou stovku poledníků

Snad pro její velké pány olejáře
Snad pro její mrakodrapy ulice a neonové záře
Snad pro její zlaté struny na kytáře

Mám rád tuto velkou zemi anglosasů
Pro duch prérií pro jejich podmanivou krásu
Pro lesk dávno mrtvých průkopnických časů

IV.

Zalykám se bolestí a sotva dýši
Ale ona nikdy vzdech můj neuslyší
Ve své vzdálené a imposantní výši

Zalykám se touhou beze jména
Neboť nikdy nedovolí pyšná němá

Abych před ní mohl klesnout na kolena

Stojí mlčky v dálce v dálce za vlnami
Zalykám se žalem opuštěný
Smutno je mi smutno je mi smutno je mi

V.

Vím to vím to že mám marnou lásku
Nikdy neprožiju zimu ve Švýcarsku
Abych do dna vypil svoji marnou lásku

S hvězdami a gentlemany z Pasadeny
Ke všem zásadám jsem hluchý slepý němý
Žiju skvělý líný život bez proměny

Trávím své dny v bílém smokingu
Na terasách hotelů a v dancingu
Denně život zaklínáje do swingu

V spleenu lordů dobré staré Anglie
V spleenu herců sladké Kalifornie
V spleenu sladké těžké melancholie

VI.

Vím že je to nutné aby měla sílu
Zesměšnit hordy anglofilů

Aby měla síly ubránit se zlatu
Umlčeti hordy proletariátu

Vzkřísit divukrásnou sílu průkopníků
Stát se světem světla stát se světem vzniku

Posvěceným dechem úcty k času
Dechem věčné úcty anglosasů

VII.

Chtěl bych odejít z toho kraje
Kde jen prapor věčné nenávisti vlaje
Z této země která šílená je

Nechci čekat jak se mají v ráji
V ráji vůbec se tak sotva mají
Toužím po jiném a zázračnějším kraji

A ať si tam mají třeba bídu
Ať tam nesplňují polovinu slibů
Těším se až přijdu těším se až přijdu

Spatřím dělníky a povaleče z Rena
Spatřím města bělostná a přelidněná
Spatřím zemi kouzelného jména

Jako v pološeru jako ve filmu
Spatřím sladkou zemi ve spleenu

K jiné nikdy více láskou nepřilnu

VIII.

Dívka z Chicaga mi víří hlavou
Její šedé oči v mlhách ginu plavou
Chci se opojiti touhle novou slávou

Voní starou whiskou vzácné značky
Větrem když se auto řítí do zatačky
Vůní pohlaví když usmívá se plačky

Je kolem ní něco z dálné země
Snad ty světlé vlasy kráslicí jí téměř
Sukně z organtinu splývající jemně

Snad ty nohy jež kráčely po New Yorku
Klapající na podpatcích z korku
Dole na Floridě v subtropickém horku

Její čeština zní americky
Poslouchám tu hudbu frází poetických
Dvojnásobnou láskou zcela nekritický

Až mi odjede nebudu pro ni plakat
Nesmí zůstat snem Nesmí být jenom sága
Půjdu za ní Za ní Do Chicaga!

IX.

Manhattane město nemáš pro mě místa?
Město Boha samého a syna jeho Krista
Chrámů Manhattanu! Ó chrámů mého Friska!

Yellowstoneské kaňony mě sladce ovívejte
Dechem svobody a na varhany hrejte
Na varhany skal svůj hymnus vyzvánějte

Blázni ze Salt Lake ó blázni z Karoliny
Krásní blázni s hlasy zvonivými
Vítejte mě slavně zpěvy slavnostními

Manhattane město vyjdi do ulice
Mrakodrapy pyšné bílé jako svíce
Vítejte mě slavně doma v Americe!

X.

Navracím se třeba proti všemu
Navracím se nedočkavý k němu
K městu z pohádky a ve snu vysněnému

Mraveniště v ulicích mě zase pozdravuje
Bílý Clipper nad hlavou mi majestátně pluje
Krásně tu je krásně tu je krásně tu je
Tady plní duši moji štěstí
Vidím krásné dívky chodit po náměstích
Mají v uších démanty a zlato na zápěstí

Tady žiju svobodně a bez tíže a spleenu
Silný mezi silnými tady jsem mužem činu
Obracím se k městu ze všech největšímu

Vidím jeho ulice a bílé mrakodrapy kvěsti
Vidím lidi v bezstarostné veselosti
Město tvoje chodníky mě plní velkou zvěstí

Nový život nový svět se valí jako láva
Z hloubi stadionů v milionech vstává
Velká mocná hlučná skvělá nová sláva

XI.

V měkkém Pullmanu klímaje líným časem
Zřel jsem cowboye a stádo jak se pase
Divé černé býky přiškrcené lassem

Zaslechl jsem černý blues na řece Mississippi
Kouř parníčků z New Orleans pohladil mé chřípí
Kouř v podvečer stoupající z barevného teepee

Zřel jsem hvězdu ze stříbra jak tiše padá
Zřel jsem kraj jímž protékala autostráda
Zřel jsem v limuzíně bílá dívčí záda

Limuzína samý lesk se zastavila v depu
Dívka zamávala na vojáčka v jeepu
Tichá prairie klímala v nočním tichu

Zřel jsem aeroplán vyhoupnout se z mraků
Blaha pln jsem vnořil tvář svou do širáku
Měsíc ze stříbra skryl stříbrem Ameriku

XII.

Toužím po zemi kde jiné dívky žijí
Fantastičtější než dívky fantasií
Básníků ze staré země kteří v hrobě hnijí

Jiné dívky samý smích a bez moudrosti která
Chtěla by být moudřejší než moudrost desatera
Nežli moudrost starých knih a básníková pera

Chci opustit tu churavící zemi
Starou příliš moudrou k neporozumění
Toužím po šťastnější zemi pod hvězdami

XIII.

Opouštím všechny filosofy
Všechny přátele již se v knihách topí
Zahlazují všechny svoje stopy

Odmítám umění a Evropu a bídu
Odmítám moudrost a s ní stovky slibů
Toužím po velikém prázdném sladkém klidu

Chci být prostým mladým mužem večer v kině
Zcela podlehnouti té jež okouzlí mě
Bez myšlenek Bez předsudků Tiše Mělce Líně

XIV.

Začíná se nová slavná éra
Tiše mlhou do ranního šera
Plynou nové verše z mého pera

Vidím dívku očí mandlového svitu
Vidím velkou zemi zářit na zenitu
Americkou zemi moderního mythu

Vše co není jest a naplní se v čase
Neboť podléhám té kosmetické kráse
Divky která z dálky tiše usmívá se

Vidím její temné oči zářit před kamerou
Americká dívka! Sladká dívka kterou
Čas se naplňuje novou slavnou érou

A tak tiše do ranního šera
Krásnější než slova Desatera
Plynou verše Plynou z mého pera

XV.

Soumrak tiše padá do bílého ticha
V tichu zažehují žlutá okna tichá
Někde jinde moje velká země dýchá

Tato bílá noc teď někde jinde klesá
Na vzdálená města Z domků v stínu lesa
Vidím dětské oči hledět na nebesa

Červený muž jede se spřežením sobů
Měsíc kráší stříbrem jeho rudou róbu
A s ním letí vůně slavných božích hodů

A já tiše sním a tiše bolně vzdychám
Noc je bílá noc je chladná noc je tichá
Ve veliké dálce moje země dýchá

Blázinec

*Zavrtávám se do vzpomínky
Jak stínem smrti chorý kmet
A otevírám staré skříňky
Kde slova psaná pro vzpomínky
Už počínají trouchnivět*

- obyčejná moudrost
- Odkud jsou moje rýmy
- Zkušenost
- Veliká jablka

Leccos jsem poznal
A přece stále říkají
Až jednou - až budeš zkušený
Tři stovky básní jsem napsal
A stále jsem začátečník
Ale tak hluboko jsem se sklonil a pokořil
Že přiznávám jak málo toho vím
Jenže vy - vy pyšní a životem zkušený
Vy víte jak svět ve čtyřiceti létech vypadá
Ale jaký je v devatenácti
To jste už dávno zapomněli
A já to vím Víím toho tedy zrovna tolik co vy
Toť moje zkušenost největší a jediná
Nuže právě proto chci psát Právě proto nechci nabývat těch vašich tzv. zkušeností
Protože nade všechno toužím po tom
Aby na věčné časy zůstal zachován
Ten můj devatenáctý rok
A to takový jaký byl - nikoliv pod zorným úhlem vaší zralosti
Ale zahalen v roušku mé mladosti a nezralosti

Toto je má jasná chvílka Použijte ji jako vysvětlivky

Veliká jablka

Vidíte - vidíte lidé
Okna Manhattanu svítí do noci
Vidíte lidé
V barech
Krásné ženy
Tančí Big Apples

To jazz-bandy
Králové noci
Panují nad městem
A nad srdci
Krásných žen
Rudými
Jako Big Apples

Metamorfóza

Zabita moje láska leží
V německé říši Moje srdce střeží
Aby je nikdo jiný nedostal

Ale až mraky se rozplynou
Až války na světě nebudou
Až klidno bude na zemi
Má láska z mrtvých vstane a řekne mi:

Básníku - hochu - raduj se
Už nejsi člověkem

Vakuum

Intrády večera
Ta dohořívající prskavka dne
Pavími výtrysky

Je skryt Šupinami jesetera
Veliké ryby
Na talíři jednotvárných týdnů
Zahnívajících jak sladce vonící balsám
Jako kadidlo z myrrhy
Jako sluncem zaprášené sloupy dómu
Kde živoří nebe
Skryto v modrých obláčcích knězova roucha

Celé týdny jsem mlčel
Ve veliké kopuli labyrintu
Bludný Holanďan

Neměl jsem sílu
Pozvednout žebrovní hrudi
Abych moh' dýchat
Natož obejmout prsty pero
Svůdné a sladké jak nahá žena
Vyzývající zlatým úsměvem
Vábící ebenovým leskem jako vlhké černé vlasy
Jaké má ona
Ten živočích rozpalující teploměr
Na plných sedmatřicet stupňů

Milenka poesie je nejnevěrnější žena jakou znám
Člověk jí nosí růže a bonboniéry
V naději na jediný úsměv

Milenka poesie je stará běhna
A opustila mě
Svět se mi stal pouhou posloupností týdnů
Prázdných
Jako má hlava

Poznaná nutnost

Dobře znám neplodnost meditace
Dobře vím že úmyslně jsem smuten
Dobře vím že hledám beznadějně
Ale já musím
Musím

Tarzan v hlavě

Balon nad spícím pralesem
Šumící palmy
Hladí čelo
Princezny před plesem

A na náměstí bijí hodiny
V skleníku za šera
Rozkvetly z večera
Měsíční květiny
Měsíc nad horami
Kreslí bílé zdi
Spícího Oparu

Pozor vzduchoplavče!

Princezna spí

Podzim

Přišel podzim
Na stránkách zaplály ohýnky
A já jsem sám
Tak malinký

Poe žije

*Když ženy přicházejí
Sladce se mračí*

Miluji je když tiše kolem kráčí

*Když ženy odcházejí
Sladce se smějí*

Když odcházejí mám je nejraději

- Litanie k Panně Marii Sněžné
- Carpe diem
- Blues in the Night
- Zone
- Pantum pro Irenu
- Modlitba k Ireně

Litanie k Panně Marii Sněžné

Stojí nemá krásná na oltáři
Pod nohama bílý půlměsíc
Kolem v šeru žluté svíce září
A já na ni hledím ve světle těch svíc

Kdyby sestoupila kolem hlavy majíc
Svatozář již dívky mívají
Když jim večer vlasy větrem vlají
Když se vzhůru k slunci dívají

Kdyby její krásné oči plakaly
Něžné vzdechy nesly by se chrámem
Jako hudba varhan tmou by stékaly
Do plamenů svíc a na gotický kámen

Kdyby vyšla ven tu já bych za ní šel
Z katedrály ven do ulic kde jsou místa
Kde bych pyšnou Pannu i já líbat směl

Ale její jahodová ústa
Líbají jen bledé čelo Krista

Carpe diem

(Univerzální báseň do památníku)

Támhle jse opilý Apollinaire a Jimmie Lunceford
Pastýřka Eiffelka sundává růžové obláčky nad Petřínem
a hází je na zelenou hladinu řeky
V kavárně Vltava hraje k tanci Karel Slavík
A jeho Blue Music Nad vodou tiše klouzají racci
Cítíš vůni kávy a líného letního večera
Slunce uhasíná Rozsvěcují neóny
Oldřich Nový Kristián Alhambra
Nejnovější Lucernafilm a Connie Boswell zpívá
Ellingtonovu

It Don't Mean A Thing

Jiskry padají na elektrické kolejnice
Měsíc diriguje mlčící jazzový orchestr hvězd

Pantum pro Irenu

V osudí z něhožs vzala
Svou krásu Ireno
Se zbylá krása vznála
A vše je spáleno

A vše je spáleno
Jen v tobě krása žije
A sladké šíleno
Teď teprv nejsladší je

Teď teprv nejsladší je
Když nestačí mi slova
 Víc už mě neopiješ
Ty věčně věčně nová

Ty věčně věčně nová
Ve stínech na obraze
Ty na rtech purpurová
Ty v popůlnoční Praze

Ty v popůlnoční Praze
Když zhasla všechna světla
A po zářivé dráze
Jsi hvězdo na zem slétla

Jsi hvězdo na zem slétla
Ty která žiješ svitem
Ty růže rozekvetlá
Ty bílá nad zenitem

Ty bílá nad zenitem
Ty gotická jak víno
V kalichu nedopitém
Ty krásko Meluzíno

Ty krásko Meluzíno
Kvintesence všech slastí
Vtělení Popelčino
Bludičko nad propastí

Bludičko nad propastí
Rusalko dětských lásek

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.